

Inzending Internetconsultatie Wet Regulering Sekswork

Transgender Netwerk Nederland

Nederlandse belangenorganisatie voor transgender personen

De Nederlandse regering heeft een nieuwe wet voorgesteld: de Wet Regulering Sekswork (WRS). Transgender Netwerk Nederland beseft zich dat dit wetsvoorstel het resultaat is van een lang proces waar hard aan gewerkt is en als doel heeft mensenhandel en geweld tegen seksworkers te bestrijden. We denken echter dat deze wet een tegengesteld effect zal hebben en de situatie rondom mensenhandel van en geweld tegen seksworkers alleen maar zal verergeren. Wij spreken in deze brief onze nadrukkelijke zorgen uit voor de gevolgen van deze wet voor transgender seksworkers.

In het kort zijn wij van mening dat dit wetsvoorstel schadelijke gevolgen zal hebben. Het voorstel criminaliseert sekswork. Ze eist van seksworkers dat ze een vergunning aanvragen en dat ze worden opgenomen in een register. Werkt de seksworker zonder vergunning dan loopt hij/zij/hen het risico op een boete van €20,750. Klanten riskeren een gevangenisstraf van 1 jaar en mensen die onvergund werkende seksworkers helpen kunnen 2 jaar gevangenisstraf krijgen.

Wij zijn ervan overtuigd dat deze wet - veel meer dan nu - seksworkers in gevaar brengt doordat de wet ze kwetsbaarder maakt voor criminele uitbuiting, geweld en afhankelijkheidsrelaties. Dat komt omdat u van seksworkers verwacht dat ze een vergunning gaan aanvragen. De eisen voor een dergelijke vergunning beperken wie daarvoor in aanmerking komt:

- De seksworker moet minimaal 21 jaar zijn
- De seksworker moet in Nederland mogen werken
- Seksworkers gaan door de overheid beoordeeld worden op hun geschiktheid.

Seksworkers die niet aan deze criteria voldoen, en dat zijn er nogal wat, worden gedwongen om illegaal, zonder vergunning, hun werk te doen. Illegaal werkende seksworkers lopen een sterk verhoogd risico op slachtoffer te worden van mensenhandel en geweld. Dat is strijdig met het hoofddoel van de WRS.

Wij zijn ook bezorgd over dat seksworkers volgens de WRS in een register worden opgenomen. Naast informatie die de seksworker identificeert komt er in het register ook informatie over de geschiktheid van de seksworker volgens de overheid, alsmede aantekeningen over overtredingen van de wet. Ook voor hen die werken zonder vergunning. Wij verwachten dat een groot aantal seksworkers zich niet zullen willen laten registreren omdat ze zich zorgen maken over de privacy en veiligheid van het register. Zij zullen in de illegaliteit verdwijnen wat de kans op mensenhandel en geweld vergroot.

Seksworkers die geen vergunning hebben zullen niet langer een beroep durven doen op de politie uit angst voor repressieve maatregelen. Zelfs onder de huidige wet, waar sekswork legaal is, is de

aangiftebereidheid extreem laag. Tevens zullen zij niet meer naar de dokter of de GGD durven, uit angst voor negatieve gevolgen.

Wij willen ook onder uw aandacht brengen dat sekswerk volgens ons gewoon werk is. Het recht op vrije keuze van arbeid is een mensenrecht en als zodanig vastgelegd in de Nederlandse Grondwet, de Europese Grondwet, en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van de Verenigde Naties. De WRS beperkt het recht op vrije keuze van arbeid en is daarmee volgens ons strijdig met de Grondwet. Dat is een land als Nederland niet waardig!

Tevens bevreemdt ons de arbitraire leeftijdsgrens van 21 jaar. De Nederlandse wet acht iedereen vanaf 18 jaar handelingsbekwaam. Waarom meent de Nederlandse regering dan dat het nodig is een uitzondering te maken voor sekswerk? Zeker waar ze wel mensen rekruteert voor haar leger vanaf 17 jaar.

Verder vinden wij de hoogte van de sancties buitenproportioneel. Bij sekswerk gaat het om een handeling tussen twee mensen die daar beiden in toestemmen. Een handeling die geen risico voor de samenleving met zich brengt. Wij zijn verbijsterd dat de regering meent een dergelijke vrijwillige handeling tussen twee mensen te moeten sanctioneren met een boete van €20.750 en gevangenisstraffen oplopend tot 2 jaar. Dat komt op ons buitensporig over. Zeker als je het vergelijkt met bijvoorbeeld de hoogte van snelheidsboetes. Een overtreder van de maximum snelheid brengt wel mensen in gevaar maar wordt geen boete van €20.750 gegeven!

Wat betekent dit alles voor transgender sekswerkers?

Een aanzienlijk deel van de sekswerkers in Nederland is transgender. Zij lopen, om het feit dat ze transgender zijn, al tegen meer geweld en discriminatie aan. Met dit voorstel voor de WRS wordt dit risico tijdens hun werk verder vergroot, dat vinden wij ontoelaatbaar. Veel transgender sekswerkers in Nederland hebben een migratieachtergrond, een deel verblijft hier legaal een ander deel werkt hier terwijl ze op een toeristenvisum in Nederland zijn en nog een deel is zonder visum werkzaam als sekswerker in Nederland. Die laatste twee groepen kunnen nu veiliger in Nederland werken dan in hun land van herkomst (in Latijns-Amerika of Azië), daar is (seksueel) geweld en de dreiging vermoord te worden een dagelijkse realiteit. Zij zullen onder de WRS niet in aanmerking komen voor een vergunning.

Het heeft natuurlijk de voorkeur wanneer deze groep vanuit legaal verblijf in Nederland werkt. Een werkvisum is in deze sector echter nauwelijks voor te stellen, gezien sekswerkers met name als zelfstandige werken en seksinrichtingen vaak transgender sekswerkers werven. Een andere optie is een verblijfstitel krijgen door een partner uit een EU-lidstaat, hoewel dit voorkomt is het onwenselijk wanneer deze wet dat indirect aanmoedigt. Het risico van afhankelijkheidsrelaties ligt op de loer, dit kan leiden tot geweld en uitbuiting in de relationele sfeer. Het valt niet te verwachten dat ze door de WRS niet meer naar Nederland zouden komen, in andere Europese landen (bijvoorbeeld Frankrijk) waar sekswerk ook gecriminaliseerd wordt werken en verblijven zij ook.

Het is deze groepen transgender sekswerkers niet kwalijk te nemen dat zij zich aan hun onveilige bestaan in het land van herkomst proberen te ontworstelen. Door in Nederland seksuele diensten te verlenen in een veiligere cultuur vergroten zij hun eigen financiële onafhankelijkheid en kunnen ze zodoende bijvoorbeeld de kosten van hun medische transitie proberen te betalen. De WRS maakt van hen en van hun klanten echter criminelen. Zij zullen daardoor waarschijnlijk medische zorg, hulpverlening en politie nog meer gaan vermijden. Dat terwijl ze een hoger risico lopen op HIV-infectie en op discriminatie in het dagelijks leven. Geweld en bedreiging door klanten zullen zij minder snel melden en gewelddadige klanten zullen eerder geneigd zijn misbruik van deze situatie te maken. Het voorstel voor de WRS brengt deze groep sekswerkers dus in gevaar.

TNN wil ook dat mensenhandel en geweld tegen sekswerkers aangepakt worden, maar wij zijn van mening dat deze op een andere manier moeten worden aangepakt dan via een vergunningstelsel en repressieve maatregelen. Laagdrempelige, toegankelijke zorg, community empowerment en versterken van de ketensamenwerking tussen zorginstellingen en politie zijn essentieel; waarbij goed wordt samengewerkt met sekswerkers en klanten.

Wij vragen u om dit wetsvoorstel in te trekken en te kijken naar betere alternatieven. Deze betere alternatieven bestaan, dus laten we daarvoor onze handen ineen slaan. TNN moedigt de regering aan een dialoog tot stand te brengen tussen overheid, sekswerkers, en anderen om een beter en rechtvaardiger alternatief te ontwikkelen.

Namens:

Brand Berghouwer, voorzitter
Elise van Alphen, directeur
Sophie Schers, beleidsadviseur
Samira Hakim, medewerker achterbancontact